

ANALIZA CAPITALULUI FIX ȘI PROBLEMELE GENERALE DE UTILIZARE LA ÎNTREPRINDEREA USSS

Mihaela MĂMĂLIGĂ

Departamentul Telecomunicații și Sisteme Electronice, grupa MMRT-221M, Facultatea Electronică și Telecomunicații, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, R. Moldova.

*Autorul corespondent: Mihaela Mămăligă, mihaela.mamaliga@tlc.utm.md

Coordonator științific: Lilia SAVA, dr., conf.univ., Departamentul Telecomunicații și Sisteme Electronice, Facultatea Electronică și Telecomunicații, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, R. Moldova

Rezumat. Capitalul fix poate fi definit ca unul dintre factorii de producție, situație în care el este acceptat ca o categorie de bunuri produse și utilizate în scopul producerii altor bunuri economice și se constituie ca obiect de analiză a rezultatelor combinării cu alți factori de producție, rezultate ce depind de abilitatea întreprinzătorului. Noțiunea de „eficiență” este o concepție modernă de evaluare a activității și servește la fundamentarea deciziilor, astfel încât resursele disponibile să fie consumate cât mai eficient și inofensiv pentru societate. Principiul eficienței economice, ca și alt principiu are două părți componente: cantitativă și calitativă .

Cuvinte cheie: Mijloace fixe, randament, capacitate, eficiență.

Introducere

Indiferent de dimensiune și spațiul socio-economic în care activează, orice întreprindere trebuie să țină cont de componența, structura, eficiența și reînnoirea mijloacelor fixe.

Astfel, utilizarea mai eficientă a mijloacelor fixe dă posibilitatea companiei de a efectua un volum mai mare de prestări servicii, aceasta reflectându-se pozitiv asupra rezultatelor finale ale activității economico-financiare și anume, asupra profitului.

Din acest punct de vedere, analiza economică servește drept instrument efectiv de evidențiere a căilor de îmbunătățire a calității mijloacelor fixe din cadrul companiei.

1. Definirea și tipologia capitalului fix

Prin noțiunea de **capital fix** se definește acea parte a capitalului productiv (real, tehnic) format din bunuri de lungă durată, acestea servind ca instrument al muncii oamenilor în mai multe cicluri de producție, care apoi se consumă treptat și se înlocuiesc după mai mulți ani de folosire [1].

Caracteristicile ce definesc capitalul fix sunt:[5]

- participarea la mai multe cicluri de producție;
- nu intră în componența produsului creat;
- nu își transmit integral valoarea, ci parțial prin amortizare.

Cele mai importante caracteristici de grupare utilizate în analiza statistică sunt definite în funcție de:

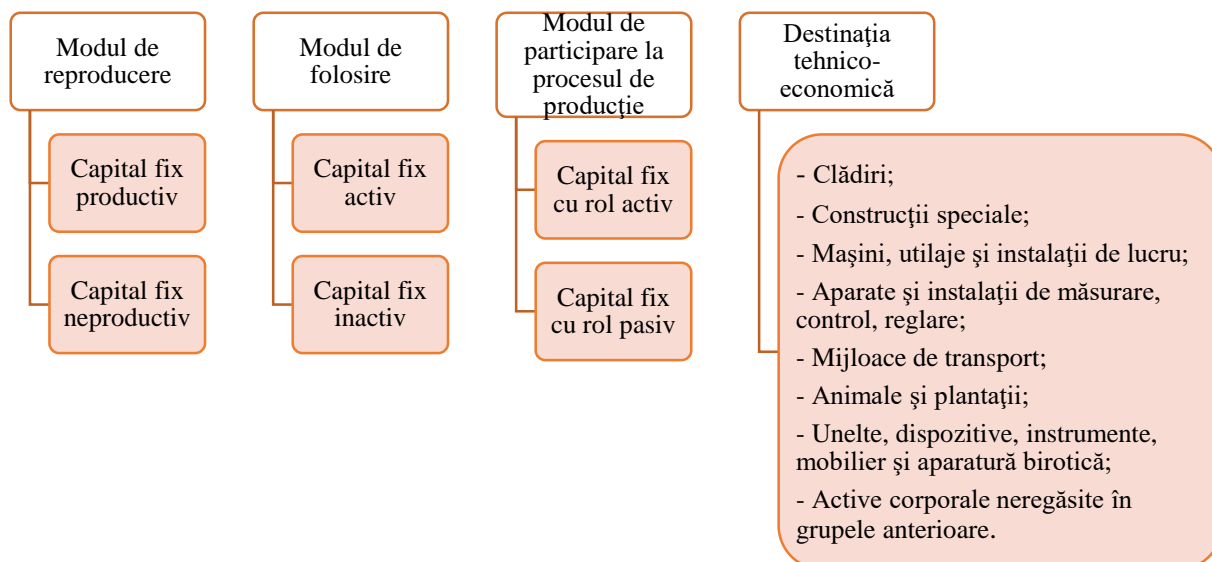

Figura 1. Tipologia capitalului fix [2]

2. Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe

Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe se va efectua în baza determinării randamentului mijloacelor fixe. Pentru a scoate în evidență cauzele abaterii randamentului mijloacelor fixe productive se efectuează analiza factorială a acestui indicator. În acest scop datele inițiale se introduc în tabel (Tab.1, sursa: Bilanțul economic al întreprinderii US Software Solutions) cu ajutorul cărora se vor efectua calculele indicatorilor respectivi pentru analiza factorială.

Tabelul 1

Date inițiale și de calcul privind analiza factorială a randamentului MF de producție

Indicatorii	Semn convț	Anul precedent	Anul de gestiune	Abaterea (+/-)
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Volumul producției fabricate în prețuri comparabile, mii lei.	<i>V_{PF}</i>	15580,7	27707,3	+12126,6
2. Valoarea medie a MF, mii lei.	<i>MF</i>	1341,0	2181,9	+840,9
3. Valoarea medie a mijloacelor fixe active, mii lei.	<i>MF_a</i>	1017,5	1157,8	+140,3
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
4. Numărul mediu de utilaj instalat, unități.	<i>U</i>	448	324	-124
5. Timpul efectiv lucrat în total, utilaj-ore.	<i>T_{ut}</i>	2568	2104	-464
6. Valoarea medie a unității de utilaj, mii lei (3/4)	<i>V_U</i>	2,271	3,573	+1,302
7. Ponderea mijloacelor fixe active în suma totală a MF, % (3/2*100%)	<i>P%</i>	75,876	53,064	-22,812
8. Durata medie de lucru a unui utilaj, utilaj-ore. (5/4)	<i>D</i>	5,732	6,494	+0,762
9. Productivitatea medie a unui utilaj pe oră, lei (1/5)	<i>Wh</i>	6,067	13,169	+7,102
10. Randamentul MF, lei (1/2)	<i>R_{MF}</i>	11,619	12,699	+1,08
11. Randamentul MF active, lei (1/3)	<i>R_{MF_a}</i>	15,313	23,931	+8,618

În prima etapă de analiză, prin metoda substituției în lanț, se calculează influența factorilor generali asupra modificării randamentului mijloacelor fixe, în tabelul 2.

Tabelul 2

Calculul influenței factorilor generali asupra modificării randamentului MF

Nr de cal	Nr de subs	Indicatorii factorilor corelați		Rand MF, lei	Calculul influenței	Rezultatul influenței (+/-), lei	Denumirea factorilor
		P%	R _{MFa}				
1	2	3	4	5	6	7	8
1	0	75,876	15,313	11,619	x	X	x
2	1	53,064	15,313	8,126	8,126-11,619	-3,493	ΔP%
3	2	53,064	23,931	12,699	12,699-8,126	+4,573	ΔR _{MFa}
Total		x	x	x	x	1,08	x

BIF: 1,08=(-3,493)+4,573

Observație. În baza rezultatelor obținute din tabelul 2.2 se poate constata că randamentul mijloacelor fixe la întreprinderea analizată s-a majorat față de anul precedent cu 1,08 lei.

Această majorare a fost influențată în mare parte de creșterea randamentului mijloacelor fixe active în anul de gestiune cu 8,618 lei ce a dus la majorarea randamentului mijloacelor fixe totale cu 4,573.

Concomitent, o influență negativă în valoare de 3,493 lei a fost marcată din cauza scăderii ponderii mijloacelor active în volumul total a mijloacelor fixe cu 22,812 lei

Calculul și aprecierea factorilor ce țin de asigurarea și utilizarea mijloacelor fixe la devierea veniturii din vânzări

În prima etapă de analiză, prin metoda diferențelor absolute cu doi factori, calculăm influența factorilor generali conform tabelului 4 [3]

Tabelul 4

Calculul influenței factorilor generali ai MF asupra modificării veniturii din vânzări

Indicatorii	Semn con vențin	Anul precedent	Anul de gestiune	Abaterea absolută (+/-)	Inclusiv sub influența	
					MF	R _{MF}
A	B	1	2	3	4	5
1. Volumul producției fabricate în prețuri comparabile, mii lei.	VPF	15580,7	27707,3	+12126,6	9770,417	2356,452
2. Valoarea medie a MF, mii lei.	MF	1341,0	2181,9	+840,9	x	X
3. Randamentul MF, lei. (1/2)	R _{MF}	11,619	12,699	+1,08	x	X

Observație: În baza rezultatelor obținute s-a constatat că volumul producției fabricate a crescut cu 12126,6 mii lei ca rezultat al influenței pozitive atât a factorului cantitativ cât și a factorului calitativ și anume: creșterea valorii medii a mijloacelor fixe cu 840,9 mii lei a dus la majorarea volumului producției fabricate cu 9770,417 mii lei, iar sporirea cu 1,08 lei a randamentului a dus la creșterea indicatorului rezultativ cu 2356,452 mii lei.

La **etapa următoare de analiză**, prin metoda substituției în lanț, calculăm influența factorilor detaliați la modificarea randamentului mijloacelor fixe.

Observație. În baza rezultatelor obținute, se poate constata că volumul producției fabricate s-a majorat față de anul precedent cu 12130,904 mii lei. Această abatere a fost asigurată de creșterea valorii medii a mijloacelor fixe cu 9770,388 mii lei, creșterii duratei medii de lucru a unui utilaj cu 1498,066 mii lei și a sporirii productivității unui utilaj pe oră cu 14944,96 mii lei. Concomitent, scăderea ponderii mijloacelor fixe active și creșterea prețului mediu al unui utilaj a dus la micșorarea fabricării producției cu 7621,865 mii lei și respectiv 6460,645 mii lei.

Tabelul 5

Calculul influenței factorilor detaliați asupra modificării venitului din vânzări

Nr de calcul	Nr de subs tituț	Indicatorii (factorii) corelați					VV, mii lei	Calculul influenței factorilor	Rezultatul Influenței	Denumirea factorilor
		MF	P%	$\frac{1}{Vu}$	D	W _h				
1	0	1341,0	75,876	1/2,271	5,732	6,067	15581,033	x	x	x
2	1	2181,9	75,876	1/2,271	5,732	6,067	25351,421	25351,421-15581,033	+9770,388	ΔMF
3	2	2181,9	53,064	1/2,271	5,732	6,067	17729,556	17729,556-25351,421	-7621,865	$\Delta P\%$
4	3	2181,9	53,064	1/3,573	5,732	6,067	11268,911	11268,911-17729,556	-6460,645	$\Delta 1/Vu$
5	4	2181,9	53,064	1/3,573	6,494	6,067	12766,977	12766,977-11268,911	+1498,066	ΔD
6	5	2181,9	53,064	1/3,573	6,494	13,16	27711,937	27711,937-12766,977	+14944,96	ΔWh
Total		x	x	x	x	x	x	x	12130,904	x

Concluzii:

În baza analizei efectuate putem menționa că orice întreprindere, de orice dimensiune și spațiul socio-economic în care aceasta activează, trebuie să țină cont mereu de structura, componența, eficiența și reînnoirea mijloacelor fixe. În așa mod, utilizarea mai eficientă a mijloacelor fixe dă posibilitatea întreprinderii de a realiza un volum mai mare de prestări servicii, aceasta reflectându-se pozitiv asupra rezultatelor finale ale activității economico- financiare și anume, asupra profitului. Rezultatele analizei factoriale fac posibilă să concluzionăm că întreprinderea USSS dispune de rezerve interne de majorare a volumului producției care va fi fabricată în viitor, și anume:

- trebuie luate măsuri privind majorarea duratei de funcționare a unui utilaj;
- creșterea volumului producției poate fi efectuată prin majorarea ponderii mijloacelor fixe active în suma totală a mijloacelor fixe.

Astfel, eficiența economică reprezintă cea mai importantă cerință care se impune în toate activitățile economice și în acțiunea oricărei întreprinderi. În acest context, scopul companiei este nu numai de a obține rezultate maxime, dar și de a determina cu ce preț vor fi obținute acestea și care este eficiența economică de producere a lor.

Referințe

1. Lilia SAVA, Maria GRITCO. Organizarea și analiza activității economice în domeniul telecomunicațiilor. Ghid metodic. Partea II. Chișinău, Editura "Tehnica –UTM", 2018.
2. Lilia SAVA, Daniela Vortolomei. Organizarea și analiza activității economice în domeniul telecomunicațiilor. Note de curs. Chișinău, Editura "Tehnica –UTM", 2022. ISBN 979-9975-45-805-4., pag. 25-32.
3. Lilia SAVA, Blanaru Vasile. Statistica ramurii. Note de curs. Chișinău, Editura "Tehnica –UTM", 2022. ISBN 978-9975-45-808-5., pag. 4-15.
4. Analiza mijloacelor fixe. <https://www.scrigroup.com/afaceri/economie/Analiza-mijloacelor-fixe62389.php>
5. Analiza Statistica a Capitalului Firmei. https://ro.scribd.com/doc/57197937/04-Analiza-Statistic-A-a-Capitalului-Firmei?language_settings_changed=Rom%C3%A2n%C4%83#